

Inv. nr. 36/2019

ØKSE AF GRAVERET, PUNSLET OG GULDINDLAGT STÅL MED
SKAFT AF GULDOVERLAGT STÅL

IRAN; 1152 H = 1739-40. SKAFTET MULIGVIS SENERE

L: 56,5 CM

Denne økse kaldes en saddeleøkse (persisk *tabarzin*) og var et populært nærkamps-våben i Indien, Iran og Det Osmanniske Rige mellem det 16. og det 19. århundrede. Som navnet antyder, er øksen beregnet til kamp fra hesteryg, og den kunne placeres i en slynge forrest på sadlen, når den ikke var i brug.

På nær oversiden og selve æggen er hele øksehovedet dekoreret med dyremotiver udført som relieffer med graverede og punslede detaljer. Hoveddekorationen på hver side af øksebladet udgøres af et stort relief, som viser et skovlandskab med rovfugle, der angriber hejrer, et hyppigt motiv i islamisk kunst, som symboliserer herskerens magt.

Reliefferne indrammes af bugtende plantemønstre i indlagt guld, som danner en raffineret kontrast til stålets kølige toner. Økseskaftet er derimod mere sparsomt udsmykket med et tyndt lag af overlagt guld (*koftgari*) og er sandsynligvis af senere dato.

Under øksenakken ses en guldindlagt signatur fra våbensmeden Lotf Ali samt en datering til 1739-40. Lotf Ali var aktiv i perioden ca. 1730-40 og arbejdede muligvis i Isfahan. Han har bl.a. efterladt sig mindst 9 andre økser dekoreret i samme stil, og der eksisterer desuden flere, senere forfalskninger, som bærer hans navn, hvilket vidner om hans ry som en dygtig våbensmed.¹

¹ En samlet gennemgang af Lotf Alis kendte værk findes i A.S. Melikian-Chirvani: "The tabarzīns of Lotf 'alī" i Robert Elgood (red.): *Islamic Arms and Armour*, London 1979, s. 116-135 samt i Melisande Bizoïrre: "Prestige de la hache et haches de prestige: production et usage des tabarzīns en Iran et en Inde au XVIIIe siècle", *Les Cahiers de l'École du Louvre*, 13, 2019 .

Publiceret i:

Peter Finer: *2019 Asian catalogue* [online], s. 20-21, kat.nr. 10;

Kjeld von Folsach, Joachim Meyer og Peter Wandel: *Kamp, jagt og pragt. Våben fra den islamiske verden 1500-1850*, Davids Samling, København 2021, kat.nr. 24;